

KREATIVITET NYSGJERRIGHET EKSPERIMENTLYST

STIFTELSEN NORDNORSK VITENSENTER

STRATEGI- OG UTVIKLINGSPLAN 2011 - 2015

1) INNLEDNING

Nordnorsk vitensenter (heretter kalt Vitensenteret) ble stiftet 29.08.02. Vitensenteret er et regionalt opplevelses- og læringscenter innen matematikk, naturfag og teknologi hvor de besøkende lærer ved å eksperimentere selv og der formidlingen kjennetegnes ved sin interaktivitet. Den nasjonale satsingen på regionale vitensentre har følgende overordnede målsetning:

- ▶ **inspirere dagens barn og unge til å satse på realfag**
- ▶ **stimulere til selvstendig tenkning**
- ▶ **sikre naturvitenskapelig allmenndannelse**

Vitensenteret skal være et regionalt ressurscenter som har naturvitenskap og teknologi med utgangspunkt i nordområdenes natur, næringsliv og forskning som hovedfokus. Vitensenteret ønsker å være med å fremme det utdanningspolitiske perspektivet i nordområdesatsingen med hovedtemaene:

- ▶ **Energi og miljø i nord**
- ▶ **Himmelen over oss**
- ▶ **Klima og vær**
- ▶ **Kropp og hjerne**
- ▶ **Ressurser i nord**

Det jeg hører, glemmer jeg

Det jeg ser, husker jeg

Det jeg gjør, forstår jeg

2A) VISJON

«Med stjerner i øynene!»

I engasjert diskusjon, vandrer vi smilende ut av Nordnorsk vitensenter - mette på opplevelser, men sultne på mer kunnskap. Dette er et sted som gjør oss alle til små barn, med et brennende ønske om å forstå den mangfoldige verden rundt oss; en glød som blir sterkere for hvert besøk. "Hvorfor det? Hvorfor det? Hvorfor det?"

2B) MÅL

Vitensenteret har følgende mål:

- ▶ være et møtested der barn og unge kan utforske matematikk, naturvitenskap og teknologi gjennom egenaktivitet og i aktivt fellesskap med andre
- ▶ ha matematikk, naturvitenskap og teknologi med utgangspunkt i nordområdenes natur, næringsliv og forskning som hovedfokus
- ▶ tilby interaktive undervisningsopplegg i skolen og aktiviteter etter skoletid for skoleelever, samt kurs for lærere og studenter
- ▶ være et interaktivt tilbud til allmennheten med et livslangt læringsperspektiv
- ▶ samarbeide med høyere utdanningsinstitusjoner i landsdelen, både ved å være en praksisplass for studenter og et laboratorium for didaktisk forskning
- ▶ samarbeide med andre vitensentre og museer i landsdelen, samt delta i nasjonale og internasjonale nettverk gjennom felles prosjekter
- ▶ være et nasjonalt ressurscenter på felter hvor dette er naturlig ut fra næringsliv og natur i landsdelen, eller ut fra andre fortrinn
- ▶ tilby infrastruktur for andre realfaglige tiltak
- ▶ ha et variert nettilbud som både inneholder aktiviteter som gir relevant informasjon i forkant av et besøk ved Vitensenteret, aktiviteter som legger til rette for oppfølging etter besøk og aktiviteter som kan gjøres hjemme
- ▶ ha en stabil økonomisk situasjon med støtte både fra det offentlige og næringslivet

3) MØTESTED

Vitensenteret skal være et møtested der barn, unge og voksne kan utforske matematikk, naturvitenskap og teknologi gjennom egenaktivitet og i aktivt fellesskap med andre. Begrepet livslang læring skal stå i fokus. Sentralt i vitensenterets mål er å stimulere til selvstendig tenkning og sikre naturvitenskapelig allmenndannelse.

Vitensenteret skal ha et spesielt fokus på kjønnsperspektivet og arbeide spesielt for å få flere jenter til å velge naturvitenskap og teknologi.

Vitensenteret skal være et møtested for allmennhet, forskning og næringsliv. Vi skal tilby en arena for spesielle arrangement og faglige markeringer, og også fungere som møteplass for lokale foreninger med liknende formål.

Vitensenteret skal etablere alternative læringsarenaer og møteplasser mellom skole og næringsliv. For at elevene skal forstå hva realfagene brukes til i samfunn og næringsliv, og se på dem som relevante for egne valg, er det viktig at de unge i større grad har jevnlig kontakt med næringslivet. Ikke minst er det viktig at næringslivet selv bidrar til å fremstille karrierer som bygger på ferdigheter i realfag og teknologi som attraktive. Vitensenteret vil bidra i dette arbeidet ved å være det fysiske møtestedet hvor nordnorsk næringsliv både kan synliggjøre nytteverdien og anvendelsen av realfagene overfor barn og unge.

Realfagene må ses på som nyttige og meningsfulle for at de skal være gjenstand for valg i utdanningen. Ved å øke barn og unges forståelse av nytteverdien av realfagene vil vi også være med å sikre arbeidslivet tilgang på relevant kompetanse i framtiden.

Ikke alle skal spesialisere seg i realfag og teknologi, men alle trenger kunnskap i og om disse fagene. Kunnskap i matematikk og naturfag er viktig for alle i et moderne samfunn, og er en naturlig del av allmenndannelsen.

4) INTERAKTIV FORMIDLING

Vitensenteret skal ha matematikk, naturvitenskap og teknologi med utgangspunkt i nordområdenes natur, næringsliv og forskning som hovedfokus. Vitensenteret skal tilby både undervisningsopplegg til skolen knyttet til eksisterende læreplaner og aktiviteter etter skoletid, samt kurs for lærere og studenter. Utfordringen for Vitensenteret er å utvikle en interaktiv læringsarena som ikke kopierer, men utfyller, skolens undervisning, og som appellerer både til lærere og elever.

Formidlingen i Vitensenteret skal være interaktiv. Både i utstillingene og i de pedagogiske programmene skal Vitensenteret tilstrebe og fange oppmerksomhet og

vekke nysgjerrighet med spennende og oppsiktsvekkende modeller, utstillinger og eksperimenter. Teori og praksis kobles ved at de besøkende selv utfører forsøk, bygger gjenstander og modeller og løser problemer og oppgaver. Det tilrettelegges for kreativ utfoldelse, lek og konkurranse.

Tilbudet skal passe til alle, uansett forutsetninger. Vitensenteret ønsker å lage individuelle tilpasninger ved å appellere til alle sanser og hver enkelts måte å lære på. Målet er å skape gode aha-opplevelser, gi følelse av mestring, utvikle gode knagger for hukommelsen og ikke minst – lyst til å lære, kritisk sans og behov for å vite mer.

Vitensenteret vil inneholde et mangfold av interaktive installasjoner som innbyr til utforskende virksomhet. Installasjonene skal være sterkt knyttet til de pedagogiske programmene, men skal også kunne stå alene. Dette for at også de som ikke besøker Vitensenteret i tilknytning til et pedagogisk tilbud (allmennhet, turister) skal ha et utbytte av installasjonene.

Vitensenteret ønsker å bidra til at frafallet i videregående opplæring reduseres. Det er stor enighet om at arbeidet mot frafall i videregående opplæring må begynne tidlig. Elever som sliter med fag og motivasjon på ungdomstrinnet har dårlig utgangspunkt for videregående opplæring. Det viser seg at vanskeligheter med matematikkfaget er en av årsakene til manglende gjennomføring. Godt grunnlag fra grunnskolen og større grad av forståelse for hva faget skal brukes til er en forutsetning for at flere skal klare kravene i matematikk.

Det skal utvikles undervisningsopplegg og installasjoner innenfor følgende hovedtemaer:

- ▶ **Energi og miljø i nord**
- ▶ **Himmelen over oss**
- ▶ **Klima og vær**
- ▶ **Kropp og hjerne**
- ▶ **Ressurser i nord**

Gjennom å drive et kontinuerlig utviklingsarbeid i kvalitativ retning skal både det pedagogiske tilbudet og installasjonene gjennomgå fornyelse og oppdatering. Gode evalueringsmetoder, som oppleves som relevant og nyttig, skal benyttes for å generere kursendring dersom resultatene tilsier dette.

Vitensenteret skal ha et variert nettilbud som gir brukerne relevant informasjon i forkant av et besøk ved Vitensenteret og som legger til rette for oppfølging etter besøket. Nettsidene skal også inneholde aktiviteter som kan gjøres dersom man ikke har anledning til og fysisk besøke Vitensenteret.

5) REGIONALT RESSURSENTER OG NETTVERKSBYGGER

Vitensenteret skal aktivt samarbeide med høyere utdanningsinstitusjoner i landsdelen, både ved å være en praksisplass for studenter, et laboratorium for didaktisk forskning og en formidlingskanal for kunnskap om naturvitenskap og teknologi.

Vitensenteret skal samarbeide med andre vitensentre og museer i landsdelen, samt delta i nasjonale og internasjonale nettverk gjennom felles prosjekter av ulik slag. Vitensenteret skal være faglig i front når det gjelder kompetanse i interaktiv formidling og tilby det til andre institusjoner. Nordnorsk vitensenter skal tilby infrastruktur for andre realfaglige rekrutteringstiltak.

Med status som regionalt vitensenter skal Vitensenteret utvikle samarbeid med ulike lokale og regionale formidlere av realfag innen sin region, som vitenskaps- og naturhistoriske museer, Newtonrom og andre formidlere av realfaglig kompetanse.

Vitensenteret skal være et nasjonalt ressurscenter på felter hvor dette er naturlig ut fra næringsliv og natur i landsdelen., eller ut fra andre fortrinn.

Vitensenteret skal aktivt bidra til nasjonalt samarbeidet mellom vitensentrene gjennom Foreningen norske vitensenter (FNV). Vitensenteret skal også delta i Nordiska Science Center Förbundet (NSCF) og European network of science centres and museums (ECSITE). Sammen med Tromsø kommune skal Vitensenteret i denne strategiperioden delta i EU-prosjektet PLACES (Platform of Local Authorities and Communicators Engaged in Science).

6) RAMMEBETINGELSENE

For at Vitensenteret skal opprettholdes som selvstendig institusjon med varig vitalitet må det være en fornuftig fordeling av inntektene. En differensiert inntektsstruktur reflekterer en virksomhet som er i balanse og har den nødvendige fleksibiliteten.

Vitensenteret vil derfor arbeide for en god fordeling av vitensenteret inntekter mellom:

- 1) Vitensenterprogrammet
- 2) Kommune og fylke
- 3) Private bidrag
- 4) Egne inntekter.

Gjennom et tett samarbeid mellom de regionale vitensentrene og staten vil vi arbeide for forutsigbare statlige tildelinger, tildelinger som vil gi gode signaleffekter til andre som ønsker å støtte vitensenterarbeidet i Norge. Støtte fra kommune og fylke vil gjenspeile en viktig lokal og regional forankring av Vitensenteret og dets rolle som regionalt ressurscenter. Gode samarbeid med relevante fagmiljøer innen industri og annen næringsvirksomhet vil være avgjørende i arbeidet med å få sponsorinntekter til Vitensenteret. Med åpning av nybygget vil egeninntektene skyte i været i starten av denne strategiperioden. Utfordringen vil være å ha en kontinuerlig oppdatering av innhold og tilbud slik at det stimuleres til gjenbesøk.

For å nå Vitensenterets overordnede målsetninger er det av avgjørende betydning at vi tiltrekker, beholder og utvikler godt kvalifiserte, motiverte og fleksible medarbeidere. Riktig forvaltning av personalressursene er vesentlig for å møte utfordringene, og det må legges til rette for at de ansatte trives og er stolte av sin arbeidsplass.

Nettsidene www.nordnorsk.vitensenter.no skal være Vitensenterets viktigste markedsføringstiltak. Det er derfor svært viktig at sidene til en hver tid fremstår som ryddige og oppdaterte. I tillegg er sosiale medier som Facebook og blogg viktige verktøy for å nå ut til de besøkende med informasjon om vår aktivitet.

Postadresse: Nordnorsk vitensenter, Hansine Hansens vei 17, 9019 Tromsø

Internettadresse: nordnorsk.vitensenter.no

e-postadresse: post@nordnorsk.vitensenter.no